

Eva Bertrana: “A Catalunya Nord, tots els avanços són importants”

Revista ‘La Corbella’ de Plataforma per la Llengua 28/12/2021

“A Catalunya Nord, tots els petits avenços són importants”

ENTREVISTA

Eva Bertrana, Directora de les escoles Bressola

per Enric Balaguer i Francesc Marco-Palau

La Bressola és un referent educatiu d'èxit a la Catalunya Nord que, entre altres reconeixements, va ser finalista de la 4a edició dels Premis Martí Gasull i Roig. En quin moment es troba?

Actualment ens trobem en una situació un xic paradoxal. Comptem amb més d'un miler d'alumnes distribuïts en 7 escoles i un col·legi (equivalent a tres anys d'ESO) i ja tenim força demanda pel curs vinent. També tenim propostes de municipis per a obrir noves escoles d'infantil i primària. Tanmateix, aquest moment dolç es veu trencat pels entrebancs que patim en l'obertura del segon col·legi i el primer liceu a causa del bloqueig del nou batlle de Perpinyà. Això, a més, ens dificulta poder obrir noves escoles infantils mentre no tinguem una solució de futur per als més grans i evitar de refusar els alumnes a la meitat de llur escolaritat.

A més de la llengua, també sou un referent pel que fa a la pedagogia, oi?

La nostra prioritat sempre ha estat i continuarà essent la llengua. La nostra recerca pedagògica es basa essencialment a trobar els mecanismes que facilitin l'aprenentatge del català de la manera més eficaç i més natural possible. Si aquests mecanismes per a assolir el nostre objectiu, com són la immersió lingüística en tots els espais de l'escola, la verticalitat, el treball cooperatiu i per projectes, treballar l'autonomia de l'infant, etc., ens fan ser referents pedagògics, doncs celebrem aquest doble barret!

Com en el cas de l'educació, també en l'àmbit audiovisual, ha hagut de ser la societat civil qui ha instal·lat un repetidor perquè els canals de la CCMA arribin al Conflent... com podem consolidar l'espai comunicatiu català?

És indispensable ampliar al màxim l'oferta i en particular els nous mitjans de comunicació i les plataformes digitals, que més enllà de la televisió, són molt utilitzats per la gent jove. Com més oferta hi hagi, més natural serà emprar aquests espais en català. També és essencial tenir cura de la qualitat lingüística del contingut que s'hi proposa per evitar malmetre més la llengua, que prou danyada està.

Com valors que Ràdio Arrels hagi començat a fer retransmissions esportives dels partits de rugbi en la nostra llengua? Fins i tot Catalunya Ràdio s'ha sumat a la iniciativa a través del web i l'aplicació de l'emissora.

Eva Bertrana (Barcelona, 1964)

Poc després de néixer, la família Bertrana es trasllada a París el maig del 1965. Després de créixer a la capital francesa, Eva Bertrana s'instal·la a la Catalunya Nord el 1984, on cursa la llicenciatura d'estudis catalans a la Universitat de Perpinyà i s'integra a les escoles catalanes associatives La Bressola. D'ençà del 2012 n'és la directora general.

És el millor exemple per il·lustrar el que acabi d'explicar. Necessitem apropiari-nos i ocupar lingüísticament el màxim d'espais i no deixar l'exclusiva a la llengua dominant, sigui el francès o l'espanyol.

Sembla que des del 2017, molta gent hagi redescobert la Catalunya Nord. Tens aquesta sensació? Hi ha un augment de connexions entre els diferents territoris?

Les connexions entre Catalunya Nord i Catalunya Sud han anat augmentant de manera progressiva des de fa ja uns anys, tant en aspectes econòmics com culturals o d'oci. El que sí podem afirmar és que des del 2017 els nord-catalans hem estat notícia i s'ha posat, per fi, Catalunya Nord en el mapa com a territori català. Això ha estat una descoberta per molta gent i ens beneficia a tots. Després del daltabaix arran del tancament de la delegació TV3 a Perpinyà l'any 2013, hem anat recuperant presència als mitjans de comunicació del sud, però caldria un esforç per part de la premsa per enfortir aquests lligams i convertir l'actualitat de Catalunya Nord en actualitat arreu dels Països Catalans i viceversa. Parlar ara d'un augment de connexions entre els diferents territoris se'm fa difícil en un context pandèmic de gairebé dos anys.

Des de fa uns mesos, Louis Aliot de Rassemblement National és el nou batlle de Perpinyà i poc després van desaparèixer els rètols en català del nom de la ciutat i bloqueja l'obertura del primer institut de la Bressola a Perpinyà. Quines conseqüències pot tenir per la llengua el nou govern municipal?

TEST

Un paisatge d'infantesa. La platja de Montgat on passava els estius a casa l'àvia.

Llibres. 24 hores de la vida d'una dona d'Stefan Zweig i tota la seva obra; *El navegant* de Joan-Lluís Lluís i *Mirall Trencat* de Mercè Rodoreda.

Música. Soc molt eclèctica. Passo de la música cèltica a Bach i de Lou Reed a Aretha Franklin. Pel que fa a la música i cançó de casa, m'agraden molt els Manel i les Oques Grasses; ara bé, jo Lluís Llach forever.

Televisió. Més va i menys la miri. La poca cura de la llengua en les sèries actuals, amb arguments de més proximitat amb la realitat, em posa molt trista.

Gastronomia. Un suquet de peix i pa d'ou de postres.

3 personalitats històriques. Guifré el Pilós, Guillem de Cabestany, Anna Maria Antigó.

Recomanacions turístiques a la Catalunya Nord...? Sortint de la trilogia Cotlliure, Castellnou i Vilafranca del Conflent, no us perdeu la vista del Canigó des del conjurador de Serrallonga a l'Alt Vallespir ni el vilatge de Matamala al Capcir ni la porta dels Països Catalans a Salses.

Entrevista Eva Bertrana

Amb les coses interessants que es podrien de fer per millorar la ciutat de Perpinyà, no s'entén que la prioritat sigui dinamitar la identitat catalana i la presència del català als carrers.

S'està esmicolant el que queda de català a la ciutat de Perpinyà. Per aquest govern municipal la catalanitat és història passada i la cal reduir al pur folklore fent desfilades de vestits medievals tot sovint pel centre històric.

Fent contrapès, la manifestació que vàrem organitzar el passat 23 d'octubre per a denunciar el bloqueig del batlle Aliot envers l'obertura del nostre centre de secundària, va donar una imatge de catalanitat viva, moderna i festiva. Aquesta és la imatge que hem de continuar donant en totes les iniciatives que es proposin des de les entitats en defensa de la llengua i la cultura catalana.

www.bressola.cat

LA BRESSOLA

També hi ha bones notícies! Pocs mesos enrere France 3 va estrenar un espai informatiu dedicat a l'actualitat catalana i el ferroviari SNCF introduïa el català a la megafonia dels trens. En quins àmbits hauríem de destinar més recursos per fer un salt qualitatiu a favor de la llengua a la Catalunya Nord? Ets optimista de cara al futur?

A Catalunya Nord tots els petits avenços són importants i van normalitzant a poc a poc l'ús del català a la vida pública. Malgrat els atacs a la llengua i a la identitat que podem rebre per part del municipi de Perpinyà o del Consell Constitucional censurant la llei de protecció de les llengües regionals, la gent del carrer està cada dia més disposada a reivindicar la seva pròpia catalanitat i la del país. Per donar un cop d'accelerador, caldria més oferta d'oci en català i en particular l'oci destinat al jovent. Hem de fer per manera que el català es posi de moda. Des de les escoles fem tot el possible per donar el màxim de competències lingüístiques als joves. Ara cal que la llengua surti al carrer.

Optimista? Evidentment, sempre! L'optimisme és una força que nos permet de perseverar i no abandonar la tasca, com diria el mestre.